2026 BRICS అధ్యక్ష బాధ్యతలను **భారతదేశం** నిర్వహిస్తోంది

1. నేపథ్యం & వేదిక (BACKGROUND & VENUE)

- **అధ్యక్షత (Chairship):** 2026 BRICS అధ్యక్ష బాధ్యతలను **భారతదేశం** నిర్వహిస్తోంది.
- **వేదిక:** ఇండోర్, మధ్యప్రదేశ్.
- **తేదీలు:** 2026 మే 20 – 21.
- **నిర్వహణ సంస్థ:** యువజన వ్యవహారాల శాఖ, కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు మరియు క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ (GoI).

2. ఇతివృత్తం (THEME)

- **ప్రధాన థీమ్:** "*Building for Resilience, Innovation, Cooperation and Sustainability*" (స్థితిస్థాపకత, ఆవిష్కరణ, సహకారం మరియు సుస్థిరత కోసం నిర్మాణం).

3. ముఖ్య వ్యక్తులు & భాగస్వామ్యం (KEY DIGNITARIES)

- **వర్చువల్ ప్రసంగం:** కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు & క్రీడల శాఖ మంత్రి **డాక్టర్ మన్సుఖ్ మాండవియా**.
- **ప్రారంభోత్సవం:** కేంద్ర యువజన వ్యవహారాలు & క్రీడల శాఖ సహాయ మంత్రి **శ్రీమతి రక్షా నిఖిల్ ఖడ్సే** (ఈమె ప్రదర్శనను ప్రారంభించి, ప్రారంభోపన్యాసం చేస్తారు).
- **ఇతర ప్రముఖులు:** మధ్యప్రదేశ్ క్రీడలు మరియు యువజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ విశ్వాస్ కైలాష్ సారంగ్, మరియు యువజన వ్యవహారాల శాఖ కార్యదర్శి డాక్టర్ పల్లవి జైన్ గోవిల్.

4. ప్రధాన లక్ష్యాలు & ముఖ్యాంశాలు (CORE OBJECTIVES & HIGHLIGHTS)

- **లక్ష్యం:** BRICS సభ్య దేశాల మధ్య యువత నేతృత్వంలోని స్టార్టప్/ఆంట్రప్రెన్యూర్‌షిప్ పర్యావరణ వ్యవస్థలను బలోపేతం చేయడం.
- **ప్రధానాంశాలు:** డిజిటల్ ఆవిష్కరణలు (Digital Innovation), సమ్మిళితత్వం (Inclusivity), మరియు సుస్థిరత (Sustainability).
- **ఆర్థిక ప్రాధాన్యత:** ఆర్థిక వృద్ధి మరియు సామాజిక ప్రభావానికి చోదక శక్తిగా వ్యవస్థాపకతను (Entrepreneurship) పెంపొందించడం.

💡 పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్ (QUICK FACTS FOR EXAMS)

- **BRICS కూటమి:** ఇందులో బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, దక్షిణాఫ్రికా ఉన్నాయి (ఇటీవల కొత్త దేశాలు కూడా చేరాయి).
- **2026 BRICS Chair:** భారతదేశం.
- **ఇండోర్ ప్రాధాన్యత:** స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ్‌లో నిరంతరం అగ్రస్థానంలో నిలిచే నగరం మరియు ఈ సమావేశానికి ఆతిథ్య వేదిక.

ప్రాజెక్ట్ చీతా - పురోగతి మరియు భవిష్యత్తు కార్యాచరణ

1. ప్రాజెక్ట్ నేపథ్యం & తాజా గణాంకాలు (BACKGROUND & LATEST STATISTICS)

- **ప్రధాన లక్ష్యం:** భారతదేశంలో గతంలో అంతరించిపోయిన చీతాలను శాస్త్రీయ పద్ధతులు మరియు అంతర్జాతీయ సహకారంతో తిరిగి ప్రవేశపెట్టడం.
- **ప్రస్తుత మొత్తం జనాభా (Current Population):** భారతదేశంలో ప్రస్తుత చీతాల సంఖ్య **53** కి చేరింది.
- **భారతదేశంలో జన్మించినవి (Indian-born):** ఈ 53 చీతాలలో **33 చీతాలు భారతదేశంలోనే జన్మించినవి**. ఇది భారతీయ వాతావరణంలో చీతాల విజయవంతమైన పునరుత్పత్తి మరియు అనుకూలతను (Acclimatisation) సూచిస్తుంది.
- **ప్రారంభ తరలింపు (Founder Population):** ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభంలో నమీబియా మరియు దక్షిణాఫ్రికా నుండి 20 చీతాలను, ఆ తర్వాత దానికి అదనంగా బోత్స్వానా (Botswana) నుండి 9 చీతాలను భారత్‌కు విజయవంతంగా తరలించారు.

2. కీలక ఆవాసాలు & విస్తరణ (KEY HABITATS & EXPANSION)

చీతాల దీర్ఘకాలిక మనుగడ కోసం ఈ ప్రాజెక్టును కేవలం ఒకే ప్రాంతానికి పరిమితం చేయకుండా **ల్యాండ్‌స్కేప్ ఆధారిత విధానాన్ని (Landscape-based approach)** అవలంబిస్తున్నారు:

- **కూనో నేషనల్ పార్క్ (Kuno National Park - మధ్యప్రదేశ్):** ఇది చీతాల జనాభా స్థాపనకు అత్యంత ప్రాథమిక మరియు ప్రధాన కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయబడింది.
- **గాంధీసాగర్ వన్యప్రాణి అభయారణ్యం (Gandhisagar Wildlife Sanctuary - మధ్యప్రదేశ్):** పెరిగే చీతాల జనాభా విస్తరణకు మద్దతుగా దీనిని అదనపు (రెండవ) ఆవాసంగా సిద్ధం చేశారు.
- **బన్నీ గడ్డిభూములు (Banni Grasslands - గుజరాత్):** ప్రాజెక్టును కొత్త రాష్ట్రాలకు విస్తరించడానికి ఇక్కడ ఆవాసాల సంసిద్ధత మరియు ఎర (Prey Augmentation) పెంపొందించే చర్యలు సంతృప్తికరమైన స్థాయికి చేరుకున్నాయి.
- **నౌరాదేహి వన్యప్రాణి అభయారణ్యం (Nauradehi Wildlife Sanctuary - మధ్యప్రదేశ్):** రాబోయే తదుపరి దశలో ఈ ప్రాంతాన్ని చీతాల కోసం ఒక కొత్త ఆవాసంగా అభివృద్ధి చేయడంపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టనున్నారు.

3. భవిష్యత్తు కార్యాచరణ & మెటాపోప్యులేషన్ (FUTURE COURSE OF ACTION)

- **జన్యు వైవిధ్యం (Genetic Diversity):** చీతాలలో ఇన్-బ్రీడింగ్ సమస్యలు రాకుండా, జన్యు వైవిధ్యాన్ని నిరంతరం కాపాడటానికి ఆఫ్రికా దేశాల నుండి మరికొన్ని చీతాలను క్రమబద్ధంగా తీసుకురావాలని నిర్ణయించారు.
- **మెటాపోప్యులేషన్ ఫ్రేమ్‌వర్క్ (Metapopulation Framework):** మధ్య భారతదేశం (Central India) అంతటా ఉన్న వివిధ అభయారణ్యాలను అనుసంధానించడం ద్వారా చీతాల సహజ విస్తరణకు (Dispersal) మరియు పరస్పర జన్యు మార్పిడికి అనువైన వ్యవస్థను బలోపేతం చేయనున్నారు.

4. పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్ (QUICK FACTS FOR EXAMS)

- **చీతాల మనుగడ రేటు (Survival Rate):** భారతదేశంలో ప్రవేశపెట్టిన చీతాలు మరియు వాటి పిల్లల మనుగడ రేటు అంతర్జాతీయ ప్రమాణాల (Global Benchmarks) కంటే సమానంగా లేదా కొన్ని సందర్భాల్లో మెరుగ్గా ఉన్నట్లు శాస్త్రీయ పర్యవేక్షణలో తేలింది.
- **నిర్వహణ బాధ్యత (Nodal Ministry):** ఈ ఉన్నత స్థాయి సమీక్షా సమావేశం కేంద్ర పర్యావరణ, అటవీ, వాతావరణ మార్పుల మంత్రిత్వ శాఖ (MoEFCC) మంత్రి శ్రీ భూపేందర్ యాదవ్ అధ్యక్షతన జరిగింది.

- **పర్యావరణ ప్రాధాన్యత** (**Ecological Significance**): ఈ ప్రాజెక్ట్ కేవలం ఒక జంతు జాతిని రక్షించడం మాత్రమే కాదు; దేశంలోని **బహిరంగ సహజ పర్యావరణ వ్యవస్థల** (**Open Natural Ecosystems/Grasslands**) పునరుద్ధరణకు ఎంతో కీలకమైనది.

భారత్-వియత్నాం ద్వైపాక్షిక రక్షణ చర్చలు (మే 2026)

1. సమావేశ నేపథ్యం & వేదిక (BACKGROUND & VENUE)

- **కీలక నేతలు:** భారత రక్షణ మంత్రి **శ్రీ రాజ్‌నాథ్ సింగ్**, వియత్నాం డిప్యూటీ ప్రధాన మంత్రి & రక్షణ మంత్రి **జనరల్ ఫాన్ వాన్ గియాంగ్**.
- **వేదిక:** హనోయి, వియత్నాం.
- **తేదీ:** 19 మే 2026.
- **ప్రాధాన్యత:** ఇరు దేశాల మధ్య ఉన్న "**ఎన్‌హాన్స్‌డ్ కాంప్రహెన్సివ్ స్ట్రాటజిక్ పార్ట్‌నర్‌షిప్**" (**Enhanced Comprehensive Strategic Partnership**) బలోపేతంలో భాగంగా ఈ చర్చలు జరిగాయి.

2. ప్రాంతీయ భద్రత & ఇండో-పసిఫిక్ వ్యూహం (REGIONAL SECURITY & INDO-PACIFIC)

- **ఇండో-పసిఫిక్ రీజియన్:** ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో శాంతి, స్థిరత్వం, భద్రత, నావిగేషన్ స్వేచ్ఛ (Freedom of Navigation) మరియు రక్షణను కాపాడటానికి ఇరు దేశాలు తమ నిబద్ధతను పునరుద్ఘాటించాయి.
- **సహకార రంగాలు:** సైనిక శిక్షణ, రక్షణ పరిశ్రమల సహకారం, సముద్ర భద్రత (Maritime Security), సైబర్ భద్రత, మరియు ఐక్యరాజ్యసమితి శాంతి పరిరక్షణ (UN Peacekeeping) వంటి రంగాలలో భాగస్వామ్యాన్ని విస్తరించాలని నిర్ణయించారు.

3. సాంకేతిక రంగాలు & మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి (TECHNOLOGY & INFRASTRUCTURE)

- **లాంగ్వేజ్ ల్యాబ్ ప్రారంభం:** వియత్నాంలోని 'ఎయిర్ ఫోర్స్ ఆఫీసర్స్ కాలేజ్' లో భారత ఆర్థిక సహాయంతో ఏర్పాటు చేసిన **లాంగ్వేజ్ ల్యాబ్** (**Language Lab**) ను ఇరు మంత్రులు వర్చువల్‌గా ప్రారంభించారు.
- **AI ల్యాబ్ ప్రకటన:** వియత్నాంలోని న్హా ట్రాంగ్ (Nha Trang) లో ఉన్న 'టెలికమ్యూనికేషన్స్ యూనివర్సిటీ' లో **ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) ల్యాబ్** ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు శ్రీ రాజ్‌నాథ్ సింగ్ ప్రకటించారు.
- **MoU మార్పిడి:** భారతదేశపు 'మిలిటరీ కాలేజ్ ఆఫ్ టెలికమ్యూనికేషన్ ఇంజనీరింగ్' (MCTE) మరియు వియత్నాంకు చెందిన 'టెలికమ్యూనికేషన్స్ యూనివర్సిటీ' ల మధ్య **ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) మరియు క్వాంటం టెక్నాలజీ** (**Quantum Technology**) రంగాలలో అవగాహన ఒప్పందం (MoU) కుదిరింది.

4. ఇతర దౌత్యపరమైన ముఖ్యాంశాలు (OTHER DIPLOMATIC HIGHLIGHTS)

- **అత్యున్నత భేటీ:** రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ వియత్నాం జనరల్ సెక్రటరీ మరియు అధ్యక్షుడు **మిస్టర్ తో లామ్** (**Mr To Lam**) తో కూడా సమావేశమై డిజిటల్ పరివర్తన, వాణిజ్యం మరియు కనెక్టివిటీపై చర్చించారు.
- **హో చి మిన్ 136వ జయంతి:** వియత్నాం పితామహుడు, మాజీ అధ్యక్షుడు **హో చి మిన్** (**Ho Chi Minh**) 136వ జయంతి సందర్భంగా హనోయిలోని ఆయన సమాధి (Mausoleum) వద్ద రాజ్‌నాథ్ సింగ్ నివాళులర్పించారు.

💡 పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్ (QUICK FACTS FOR EXAMS)

- **వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యం:** వియత్నాం రక్షణ ఆధునీకరణ మరియు సామర్థ్య పెంపుదల (Capacity Enhancement) కార్యక్రమాలకు భారత్ పూర్తి మద్దతు ప్రకటించింది.
- **క్వాంటం & AI ఒప్పందం:** ఇటీవల రక్షణ రంగంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కోసం భారత్ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న ఆగ్నేయాసియా (ASEAN) దేశం – వియత్నాం.
- **వియత్నాం అధ్యక్షుడు:** మిస్టర్ తో లామ్ (Mr To Lam).

తూర్పు ప్రాంతీయ వ్యవసాయ సదస్సు (మే 2026)

1. సదస్సు నేపథ్యం & వేదిక (CONFERENCE BACKGROUND & VENUE)

- **ప్రారంభకులు:** కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి **శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్** మరియు ఒడిశా ముఖ్యమంత్రి **శ్రీ మోహన్ చరణ్ మాఝీ**.
- **వేదిక:** మేఫెయిర్ కన్వెన్షన్, భువనేశ్వర్ (ఒడిశా).
- **తేదీ:** 19 మే 2026.
- **పాల్గొన్న రాష్ట్రాలు:** ఒడిశా, బిహార్, జార్ఖండ్, ఛత్తీస్‌గఢ్ మరియు పశ్చిమ బెంగాల్.
- **ముఖ్య ఉద్దేశం:** తూర్పు భారతదేశాన్ని (Eastern India) దేశ వ్యవసాయ వృద్ధికి ప్రధాన ఇంజిన్‌గా మార్చడం మరియు ప్రాంతీయ వ్యవసాయ రూపురేఖలను మార్చడం.

2. కీలక విధానాలు & కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాలు (KEY POLICIES & CENTRAL GOVT DECISIONS)

- **'ఖేత్ బచావో అభియాన్' (Khet Bachao Abhiyan):** జూన్ 1, 2026 నుండి దేశవ్యాప్తంగా ఈ ప్రచారాన్ని ప్రారంభించనున్నారు. ఇది సమతుల్య ఎరువుల వినియోగం, నేల ఆరోగ్యం (Soil Health), ఆధునిక సాంకేతికత మరియు రైతు విద్యపై దృష్టి పెడుతుంది.
- **సమన్విత వ్యవసాయం (Integrated Farming):** చిన్న, సన్నకారు రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచేందుకు పంట సాగుతో పాటు హార్టికల్చర్, మత్స్య పరిశ్రమ, పశుపోషణ, తేనెటీగల పెంపకం మరియు ఆగ్రో-ఫారెస్ట్రీలను అనుసంధానించడం.
- **పప్పుధాన్యాలు & నూనెగింజల స్వయంసమృద్ధి:** దేశాన్ని ఈ రంగాలలో స్వయంసమృద్ధిగా మార్చడానికి PM-AASHA, NAFED, NCCF మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కొనుగోలు వ్యవస్థలను బలోపేతం చేయడం.
- **ఫార్మర్ ఐడీ (Farmer ID):** రుణాల మంజూరు, ఎరువుల పంపిణీ మరియు ప్రభుత్వ పథకాల ప్రయోజనాలను పారదర్శకంగా, వేగంగా అందించడానికి సింగిల్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌గా 'ఫార్మర్ ఐడీ'ని తీసుకురావడం.
- **వ్యవసాయ నేరాలపై కఠిన చర్యలు:** నకిలీ ఎరువులు, నకిలీ పురుగుమందులు మరియు నాణ్యత లేని విత్తనాల సరఫరాను రైతులకు వ్యతిరేకంగా జరిగే తీవ్రమైన నేరాలుగా పరిగణించి, కఠిన చట్టాలను అమలు చేయడం.

3. ఒడిశా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ముఖ్యాంశాలు (ODISHA STATE INITIATIVES)

- **'పూర్వోదయ' విజన్:** తూర్పు రాష్ట్రాల ఉమ్మడి భాగస్వామ్యంతో వాతావరణాన్ని తట్టుకునే వ్యవసాయం (Climate-Resilient Farming) మరియు సమగ్ర అభివృద్ధిని సాధించడం.
- **CM-Kisan పథకం:** పిఎమ్-కిసాన్ (PM-Kisan) తో పాటు ఒడిశా ప్రభుత్వం అందిస్తున్న రాష్ట్ర స్థాయి రైతు ఆర్థిక సహాయ పథకం.
- **చిరుధాన్యాల ప్రోత్సాహం (Millets):** గిరిజన ప్రాంతాలలో తక్కువ నీరు, తక్కువ ఎరువులతో పండే మిల్లెట్స్‌ను 'సూపర్ ఫుడ్' గా గుర్తించి విస్తృతంగా ప్రోత్సహించడం.

💡 పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్ (QUICK FACTS FOR EXAMS)

- **వ్యూహాత్మక ప్రచారం:** సమతుల్య ఎరువుల వినియోగం కోసం జూన్ 1 నుండి ప్రారంభం కానున్న జాతీయ స్థాయి ప్రచారం – '**ఖేత్ బచావో అభియాన్**'.
- **కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ కార్యదర్శి:** శ్రీ అతీష్ చంద్ర.
- **ICAR డైరెక్టర్ జనరల్:** డాక్టర్ మంగీలాల్ జాట్.
- **సహకార సంస్థలు:** పప్పుధాన్యాల కొనుగోలుకు మద్దతు ఇచ్చే జాతీయ సంస్థలు – NAFED మరియు NCCF.

ఉత్తరాఖండ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి మేజర్ జనరల్ బి. సి. ఖండూరి కన్నుమూత (మే 2026)

1. వార్తల్లోని వ్యక్తి (PERSON IN NEWS)

- **పేరు:** మేజర్ జనరల్ భువన్ చంద్ర ఖండూరి (రిటైర్డ్).
- **మరణించిన తేదీ:** 19 మే 2026.
- **ప్రత్యేకత:** ఆయన సాయుధ దళాలు (Armed Forces) మరియు రాజకీయ రంగం (Political Sphere) రెండింటిలోనూ దేశానికి విశేష సేవలు అందించిన ప్రముఖ నాయకుడు.

2. రాజకీయ ప్రస్థానం & కీలక పదవులు (POLITICAL CAREER & KEY POSITIONS)

- **ఉత్తరాఖండ్ ముఖ్యమంత్రి:** ఈయన ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసి, రాష్ట్ర అభివృద్ధికి మరియు పరిపాలనా సంస్కరణలకు గణనీయమైన కృషి చేశారు.
- **కేంద్ర మంత్రి (Union Minister):** అటల్ బిహారీ వాజ్‌పేయి ప్రభుత్వంలో ఈయన కేంద్ర రోడ్డు రవాణా మరియు రహదారుల శాఖ మంత్రిగా (Minister of Road Transport and Highways) బాధ్యతలు నిర్వహించారు.
- **కనెక్టివిటీకి కృషి:** కేంద్ర మంత్రిగా ఉన్న కాలంలో దేశవ్యాప్తంగా రవాణా వ్యవస్థను, రహదారుల అనుసంధానాన్ని (Connectivity) మెరుగుపరచడంలో మరియు ప్రతిష్టాత్మక 'నేషనల్ హైవేస్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రాజెక్ట్' (NHDP - స్వర్ణ చతుర్భుజి వంటివి) వేగవంతం చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషించారు.

3. సైనిక నేపథ్యం (MILITARY BACKGROUND)

- **ఇండియన్ ఆర్మీ:** రాజకీయాల్లోకి రాకముందు ఆయన భారత సైన్యంలో చేరి, **మేజర్ జనరల్ (Major General)** హోదా వరకు ఎదిగి పదవీ విరమణ చేశారు.
- **ప్రత్యేకత:** మిలిటరీ ఇంజనీరింగ్ రంగంలో (Corps of Engineers) సుదీర్ఘ అనుభవం కలిగి ఉండి, ఆ తర్వాత ప్రజా జీవితంలోకి అడుగుపెట్టిన అరుదైన రాజకీయ నాయకులలో ఈయన ఒకరు.

💡 పరీక్షల కోసం క్విక్ బిట్స్ (QUICK FACTS FOR EXAMS)

- **రాష్ట్రం:** మేజర్ జనరల్ బి. సి. ఖండూరి ఏ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా సేవలు అందించారు? – **ఉత్తరాఖండ్**.
- **మిలిటరీ హోదా:** రాజకీయాల్లోకి ప్రవేశించకముందు ఆయన ఆర్మీలో ఏ హోదాలో రిటైర్ అయ్యారు? – **మేజర్ జనరల్**.
- **ప్రధాన రంగాలు:** రక్షణ రంగం (Armed Forces), కేంద్ర కేబినెట్ (రోడ్డు రవాణా శాఖ) మరియు రాష్ట్ర పరిపాలన (ముఖ్యమంత్రి).